

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยนั้นเริ่มประสบกับปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2540 เศรษฐกิจได้ชะลอตัวอย่างกระทันหัน แต่กระนั้นแนวโน้มในด้านการท่องเที่ยวก็ยังจะพัฒนาได้ดี เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการท่องเที่ยวเพื่อช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้จัดงานปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand Year) ในปี พ.ศ. 2541 – 2542 ประกอบกับเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 รัฐบาลได้ประกาศให้ค่าเงินบาทลอยตัว ซึ่งถือได้ว่าสนับสนุนการท่องเที่ยวเพราะมีส่วนทำให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น¹

จังหวัดเชียงใหม่เป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่ค้ำจุนเป็นเอกลักษณ์ พร้อมทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า ได้แก่ ภูมิประเทศที่งดงาม ประกอบด้วยป่าไม้ ภูเขา น้ำตก และสภาพอากาศเย็นสบายในฤดูหนาว วัฒนธรรมในท้องถิ่นก็เป็นที่ได้รับ ความสนใจอย่างสูงในด้านความประณีตและความงดงาม

จังหวัดเชียงใหม่ยังมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และมีวัฒนธรรมที่ยาวนานจนมีลักษณะเฉพาะตัวอย่างเด่นชัดมาก นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและขึ้นชื่อหลายแห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติสุเทพ – ปุย วัดพระธาตุดอยสุเทพ ภูพิงคราชนิเวศ ดอยอินทนนท์ น้ำตก รีสอร์ท และแหล่งพักผ่อนอีกมากมาย นอกจากนี้ยังมีประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง จังหวัดเชียงใหม่ยังเป็นเมืองผสมผสานระหว่างความเจริญทางวัตถุกับความงดงามของโบราณวัตถุอย่างลงตัว และเป็นแหล่งจำหน่ายของที่ระลึกที่มีคุณภาพสมกับราคาเป็นที่ถูกใจแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ประกอบกับอุปนิสัยของชาวเชียงใหม่ที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อแก่ผู้อื่นและการพูดจาที่ไพเราะอ่อนหวาน จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่ได้มาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ต่างก็ประทับใจทุกครั้งและอยากจะกลับมาเยือนอีก

¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, เอกสารประกอบการประชุมเพื่อประชาสัมพันธ์แผนและรับฟังความคิดเห็น โครงการศึกษาเพื่อทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, พฤษภาคม 2541, หน้า 7

จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน 3 จังหวัดท่องเที่ยวหลักในภาคเหนือตอนบน ซึ่งได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน พบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงกว่าจังหวัดอื่นเกือบ 3 เท่า

จังหวัด	2536	2537	2538	2539
เชียงใหม่	805,067	865,144	891,209	944,726
เชียงราย	180,389	207,469	207,915	238,068
แม่ฮ่องสอน	61,359	58,520	62,596	78,664

ที่มา : กองสถิติและวิจัยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จังหวัดเชียงใหม่จึงเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวที่สูงมาก² มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเป็นจำนวนมาก ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีสถานบริการที่พักแรมหลายประเภทและประเภทหนึ่งที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวคือ เกสต์เฮาส์ และพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ในพื้นที่ท่องเที่ยวหลักใน 7 จังหวัด (จังหวัดกาญจนบุรี กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ เชียงราย พัทธยา ภูเก็ต และ สุราษฎร์ธานี) พอใจและต้องการที่พักแรมประเภทโรงแรม ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ต้องการที่พักแรมประเภทเกสต์เฮาส์มากที่สุด³

ปัจจุบันในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีเกสต์เฮาส์เปิดให้บริการ 116 แห่ง⁴ มีราคาห้องพักตั้งแต่ 50 บาท ขึ้นไปจนถึง 800 บาท มีการให้บริการห้องพักในหลากหลายรูปแบบ เช่น เป็นบ้านพักแล้วแบ่งให้เช่าเป็นห้อง หรือเป็นห้องพักรวมแล้วแบ่งให้เช่าเป็นเตียง ไปจนถึงให้บริการห้องพักในรูปแบบคล้ายโรงแรมขนาดย่อม หากจำแนกเกสต์เฮาส์ออกเป็นกลุ่มโดยใช้ราคาเป็นเกณฑ์ จะแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม⁵ คือ

กลุ่มที่ 1 เกสต์เฮาส์ระดับราคา ไม่เกิน 150 บาท มีจำนวน 56 แห่ง มีห้องพักรวมกัน 898 ห้อง ส่วนมากจะเป็นเกสต์เฮาส์ขนาดเล็ก สิ่งอำนวยความสะดวกมีน้อยมาก หรือ ไม่มีเลย

กลุ่มที่ 2 เกสต์เฮาส์ระดับราคา 150 ถึง 300 บาท มีจำนวน 34 แห่ง มีห้องพักรวมกัน 760 ห้อง ส่วนมากเป็นเกสต์เฮาส์ขนาดเล็กถึงปานกลาง สิ่งอำนวยความสะดวกมีจำกัด

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 36

³ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, แนวทางการพัฒนาสถานบริการที่พักแรมแบบประหยัด, หน้า 12

⁴ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1, รายชื่อที่พักในจังหวัดเชียงใหม่, เชียงใหม่, สิงหาคม 2540

⁵ สัมภาษณ์ นิคม ไตรพิทักษ์ ประธานชมรมเรือนแรมภาคเหนือเชียงใหม่ (เก็บข้อมูลเมื่อ กรกฎาคม 2541)

กลุ่มที่ 3 เกสต์เฮาส์ระดับราคา 300 บาทขึ้นไป มีจำนวน 21 แห่ง มีห้องพักรวมกัน 973 ห้อง ส่วนมากเป็นเกสต์เฮาส์ขนาดปานกลางถึงใหญ่ และมักมีสิ่งอำนวยความสะดวกมาก

ในปัจจุบันธุรกิจเกสต์เฮาส์อยู่ในภาวะค่อนข้างอึมครึม เพราะจำนวนเกสต์เฮาส์ที่มีอยู่เริ่มเกินกำลังซื้อ⁶ อีกทั้งยังพบว่าการตัดราคาห้องพักของเกสต์เฮาส์ที่ไม่มีการรับอนุญาตอย่างถูกต้อง เพื่อแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดอีกด้วย⁷

ในภาวะปัจจุบันที่ธุรกิจเกสต์เฮาส์มีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะเกสต์เฮาส์ในกลุ่มที่ 3 เป็นเกสต์เฮาส์ที่มีขนาดปานกลางถึงใหญ่ แม้จะมีเพียง 21 แห่ง แต่มีห้องพักรวมกันถึง 973 ห้อง อีกทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกก็มีพร้อมกว่า และมีการบริหารและดำเนินงานที่เป็นระบบกว่า จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักประเภทเกสต์เฮาส์ และศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว โดยจะศึกษาเกสต์เฮาส์ขนาดใหญ่และปานกลางในกลุ่มที่ 3 และเกสต์เฮาส์ขนาดปานกลางในกลุ่มที่ 2 คือเกสต์เฮาส์ที่มีราคาห้องพักตั้งแต่ 300 บาทขึ้นไป มีจำนวนห้องพักอย่างน้อย 25 ห้อง และมีห้องน้ำห้องพัก เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการตลอดจนเพื่อวางแผนการตลาดของเกสต์เฮาส์ให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในการเลือกใช้บริการเกสต์เฮาส์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ใช้บริการที่พักประเภทเกสต์เฮาส์ ในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

⁶ “เกสต์เฮาส์กระเทือน เพื่อนบ้านรุมชิงเค้ก”, *เหนือรายวัน กรุงเทพธุรกิจ*, ปีที่ 10 ฉบับที่ 3004 พุทธที่ 11 ธันวาคม 2539, หน้า 9

⁷ “เกสต์เฮาส์น้ำตาขี้ผึ้ง โรงแรมหันราคาสูง”, *เชียงใหม่นิวส์*, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2554 อาทิตย์ที่ 12 กรกฎาคม 2541, หน้า 13 – 14

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในการเลือกใช้บริการเกสต์เฮาส์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อทราบปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ใช้บริการที่พักแรมประเภทเกสต์เฮาส์ ในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่